

Europa Juglindore 2020; çfarë duhet ndryshuar?

Ae dini se kamionët me mallra nga Lubjana për në Tiranë udhëtojnë për më shumë se pesë ditë?

A e dini se prodhimi i përgjithshëm bruto (PPB) mesatar i vendeve të Europës Juglindore përbën një të tretën e PBB-së mesatare të vendeve anëtare të BE-së?

A e dini se në pesë vitet e fundit vendet e rajonit e kanë dyfishuar borxhin e tyre publik, dhe se 800 000 persona i kanë humbur vendet e tyre të punës?

Infrastruktura dhe ekonomitë rajonale nuk janë të ndërlydhura aq sa duhet. Politika e ruajtjes së stabilitetit makroekonomik përmes rritjes së vazhdueshme të borxheve dhe të pushimit nga puna të punonjësëve ka çuar në pasoja dramatike në secilën familje të goditur, por edhe ka lëkundur rendin dhe vlerat demokratike të cilat janë themeli i shoqërive tona.

Ekonomitë e shtatë vendeve, të marra së bashku, janë zhvilluar aq sa vetëm ekonomia e Portugalisë. Kjo gjë duhet të ndryshojë!

Në fund të nëntorit 2013, në Sa-

KOMENT

GORAN
SVILLANOVIĆ

rajevë përfaqësuesit e Shqipërisë, Serbisë, Kosovës*, Bosnje dhe Hercegovinës, Malit të Zi, Ish-Republikës Jugosllave të Maqedonisë dhe Kroacisë, miratuan një strategji gjithëpërfshirëse të përgatitur nga Këshilli për Bashkëpunim Rajonal, të quajtur Europa Juglindore 2020 – Krijimi i vendeve të punës dhe zhvillimi në perspektivën europiane. Në Strategjinë EJL 2020 përfshihen shtatë qeveri që, me përkrahjen e KBR-së dhe Komisionit European, janë të vendosura për të siguruar cilësi më të mirë jetese për qytetarët e tyre dhe për t'i udhëhequr ata drejt daljes nga kriza.

Në realitet, kjo do të thotë hapja e një milioni vendeve të punës në

rajon në shtatë vitet e ardhshme, rritja e efikasitetit të energjisë me 9%, dhe e produktivitetit të qeverisë me 20%, dyfishimi i tregtisë dhe i investimeve, dhe në fund rritja e rendimentit me një të tretën.

Përveç këtyre, ka nevojë për një sistem arsimor, që do ta rriste numrin e ekspertëve të rinj me arsim të lartë me 300 mijë, me mundësi realiste për punësim; rritjen e punësimin nga 39% në 44% dhe rritjen e xhiros së përgjithshme të tregtisë në rajon me më shumë se dy herë, nga 94 në 210 miliardë euro.

Këto janë thjesht shifra, por ato dëshmojnë për ambiciet e Strategjisë së EJL 2020, por edhe për ndërgjegjësimin që nga kriza nuk mund të dilet me pushime nga puna. Kriteret ekonomike për anëtarësim në Bashkimin European mbeten tërësisht të qarta - një ekonomi tregu funksionale dhe kapaciteti për konkurrueshmëri, gjithashtu aftësi për të konkurruar në tregun e Bashkimit European.

Kriza ka vënë në rrezik pikë-

pamjet për anëtarësim në Bashkimin European. Qytetarët e BE-së nuk e mbështesin anëtarësimin e vendeve që janë më të dobëta ekonomikisht në krahasim me vendet anëtare të BE-së. Zbatimi i plotë i strategjisë EJL 2020 dhe përmeshja e qëllimeve specifike dhe të matshme të përcaktuara në këtë strategji, është mënyra për të zbutur këto dallime, por edhe për t'iu afruar më afër standardeve të Bashkimit European në edukim, punësim, kushtet e punës dhe produktivitet. Përveç rritjes së punësimin, qëllimi më i rëndësishëm i Strategjisë EJL 2020 është rritja e PPB-së së rajonit me rreth gjysmën e mesatares së vendeve anëtare të BE-së.

Në vitet në vijim detyra kryesore e Këshillit për Bashkëpunim Rajonal do të jetë të sigurojë zbatimin e strategjisë EJL 2020. Për arritjen e këtij qëllimi, do të ngremë një sistem për monitorimin e progresit të përgjithshëm të secilit vend. Që tani kemi në fuqi një plan operacio-

nal dhe plan veprimi që përfshin ekonomitë e rajonit dhe deri në 20 ministri e agjenci për çdo vend, 15 koordinatore rajonale për sektorët, sektorin privat, shoqërinë civile, organizatat dhe donatorët ndërkombëtarë. Qytetarët do të informohen rregullisht për progresin e arritur nëpërmjet raportit vjetor të progresit të hartuar nga Komisioni European.

Qeveria e Shqipërisë ka miratuar strategjinë EJL 2020 - Krijimi i vendeve të punës dhe zhvillimi në perspektivën europiane, e së bashku me të gjitha vendet e rajonit e ka mbështetur si një strategji të përbashkët për zhvillimin e rajonit. Në procesin e zbatimit të strategjisë EJL 2020, Shqipëria mund të presë mbështetje të plotë nga Këshilli për Bashkëpunim Rajonal, Komisioneri i BE-së për zgjerim dhe Bashkimi European, siç u vendos edhe nga Këshilli i BE-së në 17 dhjetor 2013.

*Sekretar i Përgjithshëm i Këshillit për Bashkëpunim Rajonal